

UNIVERSITAT DE GIRONA

FACULTAT D'EDUCACIÓ I PSICOLOGIA

Estudis de Mestre/a d'Educació Primària

Mòdul: Ciències Socials 2

GIRONA: UNA CIUTAT HISTÒRICA I EMBLEMÀTICA

Arxius i fonts primàries. Una proposta didàctica

Autors: Melissa Albes, Silvia Caro, Xènia Gil i Naiara Hansen

Curs: 2018-2019

Mestres: Anna Serra i Lada Servitja

ÍNDIX

1. INTRODUCCIÓ	3
2. DESCRIPCIÓ DE L'ARXIU	4
2.1. Arxiu Municipal de Girona.....	4
2.2. Arxiu Històric de Girona.....	5
3. PROPOSTA DIDÀCTICA 3.1. Justificació del o dels documents triats: per què el heu triat? Per què són importants?.....	13
3.1.1. Visita de Francisco Franco a Girona (Plaça del Vi):.....	14
3.1.2. Pont de les Peixateries Velles.....	15
3.1.3. El Call Jueu de Girona.....	16
3.2. Els documents escanejats o fotografiats.....	16
1-Visita de Francisco Franco a Girona el 1960 (Plaça del vi):.....	16
2- Pont de les Peixateries Velles (1887):.....	18
3- Call jueu de Girona.....	21
3.3. Competències Bàsiques i Competències.....	23
3.4. Objectius didàctics de la proposta.....	24
3.5. Continguts que apareixen a la proposta.....	24
3.6. Disseny de les activitats d'ensenyament aprenentatge, amb tots els materials a punt.	26
3.6.1. SESSIÓ 1: INVESTIGUEM FOTOGRAFIES ANTIGUES.....	27
3.6.2. SESSIÓ 2: COMENÇA LA RECERCA!.....	31
3.6.3. SESSIÓ 3 i 4: NOTÍCIA DE DIARI.....	34
3.6.4. SESSIÓ 5: PUBLIQUEM LA NOSTRA NOTÍCIA!.....	37
3.6.5. SESSIÓ 6: REFLEXIÓ FINAL.....	39
4. BIBLIOGRAFIA	41

1. INTRODUCCIÓ

El treball que presentem a continuació tracta sobre els arxius i les fonts primàries que podem trobar en aquests serveis. Aquests, s'encarreguen de recollir, organitzar, conservar, difondre i de posar a l'abast de la ciutadania i a la mateixa administració local la documentació generada i rebuda per l'Ajuntament i la documentació d'empreses, institucions, associacions, famílies i particulars que han cedit o donat a la ciutat. Podem trobar-hi, doncs, fonts primàries de fa dècades. Una font, doncs, és un element material que aporta informació sobre alguna cosa i proporciona coneixement. Nosaltres, ens hem centrat en les històriques, aquelles que han estat originades per l'ésser humà al llarg de la història i que pertanyen a un temps determinat. Això fa que puguem conèixer el nostre passat a partir de fotografies, escriptures i diferents documents. Els podem consultar a partir de la pàgina web, ja que estan escanejades i algunes fins i tot, transcrites d'altres llengües, o també visitar l'arxiu del municipi que ens interessi. El fet que les fonts originals estiguin guardades fa possible la seva conservació i, per tant, que puguem conèixer la història del món en el qual vivim, possibilitant el coneixement històric.

En aquest treball presentem una proposta didàctica per treballar l'ús de fonts primàries a l'escola. Considerem que, actualment, tot i la informació ràpida i fàcil que tenim a l'abast gràcies a la Internet, cal que fem saber als nens i nenes que existeixen unes fonts que són primàries i que, com bé especifica el seu nom, són les fonts originals. A partir d'aquestes fonts primàries del passat, que en aquest cas es tracta de fotografies i diferents tipologies de textos, podem oferir unes activitats competencials i significatives pels alumnes.

Amb proposta didàctica, situada dins l'àrea de Coneixement del medi Social i Cultural, volem que els alumnes, a més de treballar amb fonts primàries, coneguin una mica més la història del seu entorn, és a dir, de la ciutat de Girona.

El nostre objectiu a l'hora de presentar aquestes activitats és que els nens i nenes, a partir de fonts primàries, siguin capaços de trobar informació sobre aquestes. És molt important que els nens i nenes aprenguin a observar, a fer-se preguntes, a debatre i a dialogar. Aquest treball, doncs, està enfocat per treballar de manera cooperativa, ja que estaran dividits en grups de treballs per tal de que siguin ells els creadors del seu

coneixement i el mestre, en aquest cas, faci de guia. Finalment, a partir de l'observació i la recerca d'informació, hauran de crear una notícia, basant-se en les fonts primàries o en la informació obtinguda durant les sessions. Aprendran, doncs, a generar el seu propi coneixement, a analitzar fonts primàries, a saber buscar informació adequada i a redactar una notícia, tot potenciant la metodologia de grups cooperatius.

2. DESCRIPCIÓ DE L'ARXIU

2.1. Arxiu Municipal de Girona

L'Arxiu Municipal de Girona va néixer amb l'objectiu de conservar tota la documentació generada per l'Ajuntament de Girona, com l'organització de la institució, la gestió del patrimoni municipal, l'administració, etc., tot i que actualment també disposa de documentació generada per la ciutat de Girona, ja sigui de donacions particulars com d'entitats privades, que suposa d'alguna manera, part del patrimoni de la ciutat. A més de recollir, organitzar i preservar la documentació, l'Arxiu Municipal de Girona també s'encarrega de fer accessible tota aquesta documentació a la població de la ciutat.

Tal com podem veure a la seva pàgina web, s'estructura en tres unitats d'informació:

- **Arxiu Administratiu** s'encarrega d'administrar el Sistema de Gestió de Documents de l'Ajuntament. També és l'òrgan responsable d'avaluar i seleccionar tots aquells documents que es conservaran a l'Arxiu Històric de Girona.
- **Arxiu Històric de la Ciutat:** En aquest cas, l'Arxiu Històric de la Ciutat, és l'encarregat de guardar i perseverar la documentació que ha produït l'ajuntament de Girona al llarg dels segles com a institució de govern de la Ciutat, per tal de deixar constància i testimoni de l'actuació municipal. A més, també té la funció de vetllar per la recuperació del patrimoni documental que estigui vinculat a Girona, ja sigui per raons d'origen social, econòmiques, culturals o d'altres.
- **Centre de Recerca i Difusió de la Imatge (CRDI):** Gestiona i persevera els documents sonors i en imatges, ja siguin pel·lícules, fotografies, vídeos, àudios,

etc.) que han estat produïts per l'Ajuntament de Girona i per particulars, empreses i entitats del municipi.

2.2. Arxiu Històric de Girona

Les nostres fonts les hem consultat gràcies a l'Arxiu Històric de Girona (AHG). Aquest, va ser creat per Ordre del Ministeri d'Educació Nacional, el 26 de febrer de l'any 1952, compartint espai amb la Biblioteca Pública Provincial.

L'any 1981 el Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya va assumir la gestió del centre. L'any 1982 es va firmar un conveni de traspàs en relació a la gestió d'arxius de titularitat estatal, el qual va afectar els arxius de Girona, Lleida i Tarragona, que des d'aquell moment van passar a ser arxius de titularitat estatal i gestió de la Generalitat. Finalment, el 1984 es va traslladar a la seu del convent de Sant Josep, on se situa actualment, tot i que el Ministeri de Cultura té previst construir un nou edifici per traslladar-lo.

L'AHG està integrat en la Xarxa d'Arxius de la Generalitat de Catalunya dins del sistema d'Arxius de Catalunya i funciona també com arxiu comarcal del Gironès. L'Arxiu ingressa reglamentàriament la documentació generada per l'administració perifèrica de l'Estat, l'administració de la Generalitat, l'administració de justícia, així com la dels ens autònoms que en depenen. En base a convenis específics, com és el cas del conveni signat l'any 1985 amb la Diputació de Girona, ingressa també la documentació dels ajuntaments del Gironès que ho sol·liciten i la d'altres entitats públiques o privades.

Les seves funcions i serveis són:

- Servei de referència: Informació sobre els nostres fons i sobre fons d'altres arxius. La informació es dona de forma presencial, per correu electrònic, correu postal, fax i telèfon. Orientació especialitzada en la consulta de fons.
- Servei d'assessorament: Assessorament en l'organització i gestió de fons particulars (patrimoniais, personals, etc.). Tractament de fons particulars.
- Identificació i datació de documents antics.
- Servei de reprografia: Reproducció de documents en format digital i analògic.

- Servei pedagògic: Visites concertades per a alumnes de secundària i d'universitat. Cessió de la sala d'actes per classes universitàries.
- Servei de difusió: Butlletí quadrimestral. Organització d'exposicions en base a fons dipositats a l'AHG i a fons externs. Cursos i tallers destinats a investigadors i a professionals de l'arxivística.
- Col·laboració amb entitats de recerca: L'Arxiu és la seu social de l'Associació d'Història Rural de les Comarques Gironines i del Grup de Recerca Demogràfica i Genealògica (Gredeg). Presentació de treballs de recerca.

Es considera fons, com el conjunt de documents de qualsevol classe produït per una persona, organització o institució, durant les seves activitats al llarg de la vida o existència. L'Arxiu custodia els següents fons. S'ha de tenir en compte, però, que el llistat de fons s'actualitza constantment:

1. Fons de l'Administració autonòmic

- Agricultura i ramaderia (Girona), 1951-2002
- Benestar social (Girona), 1966-2007
- Carreteres (Girona), 1971-1999
- Comerç i turisme (Girona), 1940-2004
- Comissaria Delegada de la Generalitat a Girona, [1884-1930], 1931-1939
- Cultura (Girona), 1981-2003
- Demarcació Territorial de Girona de l'Agència Catalana de l'Aigua, [1950s]
- Dipòsit Legal de Girona, 1958-1989
- Ensenyament (Girona), 1888-2001
- Esports (Girona), 1980-1993
- Governació (Girona), 1965-1994
- Habitatge (Girona), 1939-1998
- Indústria (Girona), 1905-2015
- Justícia (Girona), 1977-1994
- Medi ambient (Girona), 1978-2002
- Medi natural (Girona), 1901-2005
- Ports (Girona), 1971-1990
- Salut (Girona), 1929-2009
- Treball (Girona), 1935-2001 (predomina 1979-1994)

- Urbanisme (Girona), 1956-1999 (predomina 1976-1999)

2. Fons de l'Administració local

- Ajuntament de Bordils, 1740-1996
- Ajuntament de Celrà, 1749, 1819-2001
- Ajuntament de Juià, 1818-2003
- Ajuntament de Medinyà, 1717-1727 i 1820-1972
- Ajuntament de Quart, 1894, 1901-2001
- Ajuntament de Sant Jordi Desvalls, 1880-1975
- Ajuntament de Sant Julià de Ramis, 1827-1998
- Ajuntament de Sant Martí de Llémena, 1939-1982
- Ajuntament de Sant Martí Vell, 1926-2006
- Ajuntament de Sarrià de Ter, 1808-1986
- Ajuntament de Vilablareix, 1900-1983

3. Fons de l'Estat

- Aeroport Girona - Costa Brava, 1970-1990
- Comissaria General de Regions Inundades, 1939-1943
- Delegació Provincial de Girona de l'Institut Nacional d'Estadística, 1898-1986
- Delegació Provincial de Girona de la Comissaria General de Proveïments i Transports, 1940-1984
- Delegació Provincial de Girona del Ministeri d'Agricultura, 1847, 1881-2000
- Delegació Provincial de Girona del Ministeri d'Educació Física i Esports, 1962-1981
- Delegació Provincial de Girona del Ministeri d'Educació i Ciència, 1850-1992
- Delegació Provincial de Girona del Ministeri d'Hisenda, 1838-2012

- Delegació Provincial de Girona del Ministeri d'Indústria i Energia, 1864-1987
- Delegació Provincial de Girona del Ministeri d'Informació i Turisme, 1939-1984
- Delegació Provincial de Girona del Ministeri d'Obres Públiques, 1811-2001
- Delegació Provincial de Girona del Ministeri de Cultura, 1963-1981
- Delegació Provincial de Girona del Ministeri de l'Habitatge, 1947-1985
- Delegació Provincial de Girona del Ministeri de Sanitat, 1895-2006
- Delegació Provincial de Girona del Ministeri de Treball, 1939-1985
- Govern Civil de Girona, 1772-2004
- Govern Civil de Girona. Expedients de frontera i d'investigació, 1940-1962

4. Fons reials i senyorials

- Cort Reial de Girona, 1389, 1402-1857
- Comtat de Solterra, 1512-1870

5. Fons registrals

- Comptadoria d'Hipoteques d'Olot, 1863-1870
- Comptadoria d'Hipoteques de Figueres, 1768-1862
- Comptadoria d'Hipoteques de Girona, 1768-1862
- Comptadoria d'Hipoteques de la Bisbal d'Empordà, 1800-1862
- Comptadoria d'Hipoteques de Santa Coloma de Farners, 1829-1862
- Registre de la Propietat de Girona, 1862-1885

6. Fons notarial

- Districte notarial de Girona, 1261-1917
- Districte notarial de Figueres, 1260-1829

- Districte notarial de la Bisbal d'Empordà, 1287-1905
- Districte notarial de Santa Coloma de Farners, 1362-1828
- Notaries foranes de l'AHG, 1364-1786

7. Fons judicials

- Audiència Provincial de Girona, 1883-1988
- Audiència del Criminal de Figueres, 1883-1892
- Jutjat de 1a Instància i Instrucció núm. 1 de Girona, 1883-1985
- Jutjat de Districte núm. 1 de Girona, 1851-1970
- Jutjat de Districte núm. 2 de Girona, 1975-1979
- Jutjat de Menors de Girona, 1927-1994
- Magistratura de Treball de Girona, 1935-1981
- Jutjat de Pau de Bordils, 1852-1977
- Jutjat de Pau de Celrà, 1839-1995
- Jutjat de Pau de Juià, 1825-1988
- Jutjat de Pau de Medinyà, 1840-1974
- Jutjat de Pau de Quart, 1938-1996
- Jutjat de Pau de Sant Julià de Ramis, 1857-1992

8. Fons d'institucions

- Cambra Agrària de Girona, 1883, 1905-1925, 1944-2015
- Cambres agràries locals del Gironès (23 cambres), 1936-1994
- Cambra de la Propietat Urbana de Girona, 1934-1987
- Centre Penitenciari de Girona, 1924-1995

- Col·legi de Sant Martí Sacosta de la Companyia de Jesús, 1590-1639
- Escola Pública de Quart, 1876 i 1931-1981
- Escola Pública Joan Bruguera de Girona, 1911-1979
- Hospici de Girona, 1228-1994
- Hospital de Santa Caterina, 1009-1993
- Hospital Psiquiàtric de Salt, 1846-1988
- Hospital Universitari de Girona Doctor Josep Trueta, 1950-2011
- Institut de Batxillerat Jaume Vicens Vives, 1845-1990
- Institut de Formació Professional Sant Narcís i Escola d'Hostaleria, 1952-1986
- Junta Electoral de Zona de Girona, 1959-1995
- Junta Electoral Provincial de Girona, 1977-2000
- Junta Provincial de Beneficència de Girona, 1786-1980
- Junta Provincial de Protecció de Menors de Girona, 1908-1982
- Junta Provincial del Cens Electoral de Girona, 1890-1976
- Observatori Meteorològic de Girona, 1911-1978
- Patronat Provincial de l'Habitatge de Girona, 1953-2006

9. Fons d'associacions i entitats

- Associació de Mares i Pares d'Alumnes de l'Institut d'Ensenyament Secundari Santiago Sobrequés de Girona, 1980-1997
- Associació de Naturalistes de Girona, 1976-2001
- Casal Cultural i Recreatiu de Vilopriu i la seva comarca, 1934-1936, 1952
- Central Nacional Sindicalista. Delegació Provincial de Girona, 1942-1977
- Col·legi de Periodistes de Catalunya. Demarcació de Girona, 1970-1998

- Comissió Proerecció de la Creu de Terme de la Diòcesi de Girona a la Frontera, 1952-1956
- Conferències de Sant Vicenç de Paül de Girona, 1856-1868
- Coordinadora d'Amics de les Gavarres, 1976-2000
- Federació Catalana de Tennis. Delegació de Girona, 1966-2004
- Obra Pontifícia de la Santa Infància, 1944-1974
- Òmnium Cultural del Gironès, 1980-2005
- Orfeó Cants de Pàtria del Fomento de Cultura de la SA Grober, 1916 i 1921-1965
- Prefectura Local de FET y de las JONS de Sant Gregori, 1939-1942
- Prefectura Local del Movimiento de Celrà, 1939-1947
- Prefectura Local del Movimiento de Medinyà, 1950-1974
- Prefectura Local del Movimiento de Sant Jordi Desvalls, 1939-1973
- Prefectura Local del Movimiento de Sant Julià de Ramis, 1939-1973
- Sindicat Agrícola de Verges, 1925-1936
- Sindicat de Treballadors del Crèdit i de les Finances de Girona, 1936-1937
- Societat de Socors Mutus de Sant Esteve de Bescanó, 1888-1967

10. Fons comercials i d'empreses

- Farinera La Montserrat, SA, 1892-1990
- Urbanització S'Agaró, 1894-1972
- Sureda Fusteria Ebenisteria, SL, 1896-1986
- Farinera Nostra Senyora Auxiliadora, 1897-1940
- Compañía Anónima de Industrias Electroquímicas, SA, 1901-1977
- Fàbrica Pagans de Celrà, 1902-1970

- Metal·lúrgica Batlle, Solés i Cia, 1911-1972
- Comercial Rexach, SL, 1911-1990
- Clínica Muñoz SA, 1920-2001
- Justo Nieto Galván, 1923-1980
- Construccions Mecàniques Sarasa, 1925-1983
- Bòbila Ginesta, 1926-1975
- Contractista d'obres Josep M. Coll Masaguer i Cia, SL, 1931-1978
- Enginyer Agustí Palau Baquero, 1933, 1957-1999
- Productes Tartàrics Sarasa, 1933-1980
- Diari *Los Sitios de Gerona*, 1942-1984
- Productos Alimenticios Selectos SA, 1947-1951
- Advocat German Palomino, 1958-1988
- Cambra de Compensació Bancària de Girona, 1975-1995
- Panasonic, SA, 1975-2000
- Janus SL, 1980-2013

11. Fons patrimonials i familiars

Veray de Celrà (1208-1955), Teixidor de Madremanya (1234-1971), Ribot de Camallera (1242-1707), Geli-Tomàs de Sarrià de Ter (1258-1660), Pasqual de Vilert (1278-1896) Espígol de Canet d'Adri (1278-1954), Clopés de Sant Hilari Sacalm (1281-1874), Julià de Sant Jordi Desvalls (1372-1940), Rosés de Girona (1620-1999), Coll i Estruch (1642-1904), Noguera de Santa Seclina (1642-1971), Sàbat de Celrà (1661-1956), Subirós de Cornellà de Terri (1737-1962), Busquets de Cassà de la Selva (1769-1969), Ensesa de Girona (1861-1977).

12. Fons personals

Antoni Bargés Barba (1916-1995), Ramón Bover Vila (1967-1995), Paulino Coll (1937-1966), Josep Maria Coll Masaguer (1929-1989), Pep Colomer Martí (1930-2014), Enric Falcó Gironella (1883-1947), Adolf Fargnoli (1916-1935), Maria Ferran Closa (1879-1931), Domènec Fita Molat (1933-2008), Família Ginesta (1936-1953), Isabel Hosta Pujol (1936-1939), Ramon Noguera Sabater (1911-2000), Joan Olóriz (1972-1992), Francesc Pont Cerver (1937-1958), Josep Recasens i Adroher (1930-2007), Hilari Rotllant Rovira (1939-1940), Salvador Tasis Ferrer (1931-1980), Adrià Vila Pagès (1907-1946).

13. Fons de col·leccions

- Col·lecció d'imatges de l'Arxiu Històric de Girona, 1933-2000
- Col·lecció de cartells de l'Arxiu Històric de Girona, 1935, 1954-2008
- Col·lecció de manuscrits de l'Arxiu Històric de Girona, 1278-1926
- Col·lecció de manuscrits hebreus de l'Arxiu Històric de Girona, 1344-1450
- Col·lecció de manuscrits llatins de l'Arxiu Històric de Girona, [1300-1499]
- Col·lecció de pergamins de l'Arxiu Històric de Girona, 1201-1699
- Col·lecció de pergamins Ensesa, 1266-1647
- Col·lecció de pergamins provinents de la Biblioteca Pública de Girona, 1182-1666
- Col·lecció de plànols de l'Arxiu Històric de Girona, 1881-1945
- Col·lecció Pere Castellanos, 1965, 1974-1996

A més, fa funcions de tutela de tot el patrimoni documental de la comarca del Gironès.

3. PROPOSTA DIDÀCTICA

3.1. Justificació del o dels documents triats: per què el heu triat? Per què són importants?

Per portar a terme la nostra activitat emprant fonts primàries de l'arxiu de Girona, hem decidit treballar a partir de fotografies de fets importants que van succeir en llocs concrets de la ciutat de Girona i, a més, d'un text relacionat amb la temàtica de cada fotografia. Hem escollit aquest material perquè creiem que pot ajudar als alumnes a conèixer l'entorn de Girona i aprofundir una mica més en la història de la ciutat on viuen, partint de fonts primàries, és a dir, fonts originals que poden trobar a l'arxiu històric. Per tant, també tindran l'oportunitat de conèixer un recurs que els pot ser molt útil en un futur. Amb aquesta activitat, els alumnes podran conèixer alguns fets relacionats amb llocs icònics de la ciutat de Girona, que esperem que els hi creï curiositat per investigar i aprofundir en la història dels nostres avantpassats.

En concret, els documents escollits són tres fotografies: La primera, on es pot observar a Francisco Franco saludant des del balcó de l'Ajuntament de Girona, a la Plaça del vi; la segona, on s'observa una fotografia dels carrers del Call Jueu de Girona; i la tercera, que mostra el Pont de Ferro en restauració i una placa on s'explica l'any de creació del pont, l'autor i el cost en pessetes.

Així doncs, a partir de les imatges i els textos relacionats amb aquestes, els alumnes hauran de fer una investigació a partir de pistes i referències bibliogràfiques que els hi anirem oferint, sobre què apareix a la imatge, quins personatges surten, perquè és important, etc. Amb la informació obtinguda hauran d'elaborar una notícia de diari explicant un fet que els hi hagi cridat l'atenció d'allò que han trobat.

3.1.1. Visita de Francisco Franco a Girona (Plaça del Vi):

Francisco Franco, altrament anomenat "El Generalísimo", era un militar que, amb el suport d'altres militars i altres representants del feixisme, va proclamar un cop d'Estat contra la República vigent i va promoure la Guerra Civil espanyola (1936 - 1939) que, després de tres anys de morts per part d'ambdós bàndols, va finalitzar amb l'autoproclamació de Franco com a Cap d'Estat. En aquest punt, es va iniciar un període de dictadura que va durar fins a la seva mort, el 1975.

Aquesta fotografia es va fer el 17 de maig de 1960, durant la primera visita del autoproclamat Cap d'Estat, Francisco Franco, a la ciutat de Girona. Podem observar que es troba al balcó de l'ajuntament de la ciutat de Girona, amb molta gent expectant a la plaça. Aquesta visita, que podem observar a la segona font primària, és a dir, a l'article

del diari ABC, es devia al fet que havia d'anar a veure el terreny on es construiria el pantà de Boadella.

Per altra banda, la plaça del Vi és una de les places més emblemàtiques de Girona, on encara actualment, s'hi situa l'ajuntament de la ciutat. Aquesta plaça ha patit molts canvis de nom al llarg de la història, alguns dels quals són "Plaça de les Albergueries", "Plaça de la República" o "Plaça de la Constitució". Finalment, el nom de "Plaça del Vi" es deu

3.1.2. Pont de les Peixateries Velles

El pont de les Peixateries Velles travessa el riu Onyar, des del carrer de Santa Clara i la zona del Mercadal cap a la Rambla de la Llibertat i el carrer de l'Argentina, comunicant el nucli antic de Girona amb la zona més moderna de la ciutat.

Amb l'objectiu de comunicar aquestes dues zones de Girona es van construir diferents ponts a partir de palanques, però degut a les desviacions del riu van haver de tornar a reconstruir-lo fins a dues vegades. L'any 1817, l'arquitecte Josep Illa va informar que a causa de les malmeses del pont, s'havia de retirar i construir un altre de nou. Però la riuada de 1828 va provocar l'enderrocament del pont, i la reconstrucció d'aquest va ser reduït un any més tard pel mateix factor. El 1836 es va presentar un projecte per construir un altre pont de nou, que va durar fins a 1858. L'any 1876, l'Ajuntament de Girona va contractar Gustave Eiffel per substituir el pont provisional per un altre de ferro. El pont actual va ser dissenyat en el mateix taller del constructor de la Torre Eiffel que es construiria 10 anys més tard a París. Antigament hi havia un petit pont anomenat *les palanques vermelles*, a causa del color que tenia, però més tard va rebre el nom de les *Peixateries Velles* en relació a la llotja de peix que es podia trobar a prop del riu.

Des del pont, es poden veure les cases penjades sobre l'Onyar. Aquests edificis presenten unes façanes pintades en diverses tonalitats que configuren una de les imatges més emblemàtiques de la ciutat de Girona.

Alexandre Gustave Eiffel va néixer el 15 de desembre de 1832 a França, i va ser un enginyer civil, que es va dedicar a construir diferents ponts per la xarxa francesa de

ferrocarrils. Actualment se'l coneix per ser el constructor de la Torre Eiffel de París, construïda per l'Exposició Universal de París de 1889.

3.1.3. El Call Jueu de Girona

En el Barri Vell de Girona és on es trobava l'antic barri jueu, anomenat *el Call*. Estava diferenciat per diferents sectors: zona monumental eclesiàstica (Catedral, Palau Episcopal), l'antic Mercadell i actual plaça de la Catedral, el barri medieval dels ciutadans i mercaders i l'antiga muralla, la que delimita els carrers de la Força i de Ballesteries.

Aquesta comunitat jueva a Girona va sorgir l'any 982, sent al 1160 quan es comença a parlar de cases aïllades i no d'un agrupament establert. En 1492 es va produir el moment de l'expulsió, fet que va ocasionar molts enderrocs de tanques exteriors per haver comprat els edificis dels jueus els ciutadans cristians, generalment clergues, pel seu veïnatge amb el *Call*.

Seguidament, es va procedir a edificar i a canviar l'aspecte del vell barri. De les antigues cases habitades pels jueus al carrer de la Força, no queden gaires restes exteriors visibles de l'estructura antiga que tenien.

3.2. Els documents escanejats o fotografiats.

Els documents que hem utilitzat es tracten de fotografies i textos que, tal com hem exposat anteriorment, representen llocs significatius de Girona.

1-Visita de Francisco Franco a Girona el 1960 (Plaça del vi):

1.1. Fotografia del Caudillo saludant des del balcó de l'Ajuntament de Girona, a la Plaça del Vi, el 17 de maig de 1960.

Franco en Gerona. Balcón Ayuntamiento

RG 541859

Registres vinculats

Sans Prats, Narcís

1960/05/17

Visita oficial del general Francisco Franco i la seva esposa Carmen Polo a la ciutat de Girona. Salutació del general al balcó de l'ajuntament de Girona. S'observa el públic aplegat a la plaça del Vi. A primer terme l'alcalde de Girona, Pere Ordís Llach.

Fons Narcís Sans Prats. Sèrie: Actes institucionals

Crèdit: Ajuntament de Girona. CRDI (Narcís Sans Prats).

1.2. Article del diari ABC "Franco, recibido con gran entusiasmo en Gerona", publicat el 18 de maig de 1960 (pàgines 55-57).

FRANCO, RECIBIDO CON GRAN ENTUSIASMO EN GERONA

EN UN DISCURSO PRONUNCIADO EN EL AYUNTAMIENTO, EL CAUDILLO SUBRAYÓ EL MOMENTO ACTUAL DE PLÉNITUD Y RESURGIMIENTO DE ESPAÑA

Después del almuerzo que le fué ofrecido en el Castillo de Perelada visitó los terrenos donde será construído el pantano de Boudella

ACOMPAÑARÁN AL GENERALISIMO SU ESPOSA Y VARIOS MINISTROS DEL GOBIERNO

El día de hoy, miércoles 12 de mayo de 1936, el generalísimo don Francisco Franco Bahamonde, acompañado de su esposa y de los señores ministros don Manuel de Irujo, don José María Gil-Robles y don Ramón Sainza Valiente, llegó a Gerona a las once y media de la mañana. El generalísimo fue recibido en el aeropuerto por el jefe de la zona, don Juan Yagüe, y por el jefe de la zona de Gerona, don Juan Yagüe. El generalísimo se trasladó al Ayuntamiento de Gerona, donde pronunció un discurso que fue escuchado por un numeroso público. En el discurso, el generalísimo subrayó el momento actual de plenitud y resurgimiento de España, y habló de la importancia de Gerona en la historia de España. Después del discurso, el generalísimo visitó los terrenos donde será construído el pantano de Boudella, acompañado de su esposa y de los señores ministros don Manuel de Irujo, don José María Gil-Robles y don Ramón Sainza Valiente.

Después de haber estado en el pantano de Boudella, el generalísimo se trasladó al Ayuntamiento de Gerona, donde pronunció un discurso que fue escuchado por un numeroso público. En el discurso, el generalísimo subrayó el momento actual de plenitud y resurgimiento de España, y habló de la importancia de Gerona en la historia de España. Después del discurso, el generalísimo se trasladó al Ayuntamiento de Gerona, donde pronunció un discurso que fue escuchado por un numeroso público. En el discurso, el generalísimo subrayó el momento actual de plenitud y resurgimiento de España, y habló de la importancia de Gerona en la historia de España.

RELOJES ESTILO INGLÉS

PRECIO FANTASMA

PRECIO FANTASMA

PISOS GRAN COMFORT

Avda. de Gran Colombia, 14, esquina a C/ San Martín.

PRECIO FANTASMA

DE LA CIUDAD DE MADRID EN SU VISITA A LA CIUDAD DE GERONA

El jefe del Estado en su visita a la ciudad de Gerona, acompañada de su esposa y de los señores ministros don Manuel de Irujo, don José María Gil-Robles y don Ramón Sainza Valiente, llegó a Gerona a las once y media de la mañana. El generalísimo fue recibido en el aeropuerto por el jefe de la zona, don Juan Yagüe, y por el jefe de la zona de Gerona, don Juan Yagüe. El generalísimo se trasladó al Ayuntamiento de Gerona, donde pronunció un discurso que fue escuchado por un numeroso público. En el discurso, el generalísimo subrayó el momento actual de plenitud y resurgimiento de España, y habló de la importancia de Gerona en la historia de España. Después del discurso, el generalísimo visitó los terrenos donde será construído el pantano de Boudella, acompañado de su esposa y de los señores ministros don Manuel de Irujo, don José María Gil-Robles y don Ramón Sainza Valiente.

LA MARCHA DE LA CIUDAD DE MADRID EN SU VISITA A LA CIUDAD DE GERONA

La marcha de la ciudad de Madrid en su visita a la ciudad de Gerona, acompañada de su esposa y de los señores ministros don Manuel de Irujo, don José María Gil-Robles y don Ramón Sainza Valiente, llegó a Gerona a las once y media de la mañana. El generalísimo fue recibido en el aeropuerto por el jefe de la zona, don Juan Yagüe, y por el jefe de la zona de Gerona, don Juan Yagüe. El generalísimo se trasladó al Ayuntamiento de Gerona, donde pronunció un discurso que fue escuchado por un numeroso público. En el discurso, el generalísimo subrayó el momento actual de plenitud y resurgimiento de España, y habló de la importancia de Gerona en la historia de España. Después del discurso, el generalísimo visitó los terrenos donde será construído el pantano de Boudella, acompañado de su esposa y de los señores ministros don Manuel de Irujo, don José María Gil-Robles y don Ramón Sainza Valiente.

EL DISCURSO EN LA CATEDRAL

El discurso pronunciado por el generalísimo en la catedral de Gerona, fue escuchado por un numeroso público. En el discurso, el generalísimo subrayó el momento actual de plenitud y resurgimiento de España, y habló de la importancia de Gerona en la historia de España. Después del discurso, el generalísimo se trasladó al Ayuntamiento de Gerona, donde pronunció un discurso que fue escuchado por un numeroso público. En el discurso, el generalísimo subrayó el momento actual de plenitud y resurgimiento de España, y habló de la importancia de Gerona en la historia de España.

EL DISCURSO EN LA CATEDRAL

El discurso pronunciado por el generalísimo en la catedral de Gerona, fue escuchado por un numeroso público. En el discurso, el generalísimo subrayó el momento actual de plenitud y resurgimiento de España, y habló de la importancia de Gerona en la historia de España. Después del discurso, el generalísimo se trasladó al Ayuntamiento de Gerona, donde pronunció un discurso que fue escuchado por un numeroso público. En el discurso, el generalísimo subrayó el momento actual de plenitud y resurgimiento de España, y habló de la importancia de Gerona en la historia de España.

LA LLEGADA A GERONA

La llegada a Gerona del generalísimo, acompañada de su esposa y de los señores ministros don Manuel de Irujo, don José María Gil-Robles y don Ramón Sainza Valiente, fue recibida con gran entusiasmo por el jefe de la zona, don Juan Yagüe, y por el jefe de la zona de Gerona, don Juan Yagüe. El generalísimo se trasladó al Ayuntamiento de Gerona, donde pronunció un discurso que fue escuchado por un numeroso público. En el discurso, el generalísimo subrayó el momento actual de plenitud y resurgimiento de España, y habló de la importancia de Gerona en la historia de España.

LA LLEGADA A GERONA

La llegada a Gerona del generalísimo, acompañada de su esposa y de los señores ministros don Manuel de Irujo, don José María Gil-Robles y don Ramón Sainza Valiente, fue recibida con gran entusiasmo por el jefe de la zona, don Juan Yagüe, y por el jefe de la zona de Gerona, don Juan Yagüe. El generalísimo se trasladó al Ayuntamiento de Gerona, donde pronunció un discurso que fue escuchado por un numeroso público. En el discurso, el generalísimo subrayó el momento actual de plenitud y resurgimiento de España, y habló de la importancia de Gerona en la historia de España.

VIDUAS Y REGADOS

Las viduas y regados de Gerona, que han sufrido las consecuencias de la guerra, han sido atendidos por el generalísimo. El generalísimo ha visitado los terrenos donde será construído el pantano de Boudella, acompañado de su esposa y de los señores ministros don Manuel de Irujo, don José María Gil-Robles y don Ramón Sainza Valiente.

VIDUAS Y REGADOS

Las viduas y regados de Gerona, que han sufrido las consecuencias de la guerra, han sido atendidos por el generalísimo. El generalísimo ha visitado los terrenos donde será construído el pantano de Boudella, acompañado de su esposa y de los señores ministros don Manuel de Irujo, don José María Gil-Robles y don Ramón Sainza Valiente.

EL MINISTRO DE RELACIONES EXTERIORES DE CHILE LLEGA A MADRID

Don José Pablo Liboué, ha estado en Barcelona el presidente de la Confederación Helvética. Acompañado de su esposa y de los señores ministros don Manuel de Irujo, don José María Gil-Robles y don Ramón Sainza Valiente, llegó a Gerona a las once y media de la mañana. El generalísimo fue recibido en el aeropuerto por el jefe de la zona, don Juan Yagüe, y por el jefe de la zona de Gerona, don Juan Yagüe. El generalísimo se trasladó al Ayuntamiento de Gerona, donde pronunció un discurso que fue escuchado por un numeroso público. En el discurso, el generalísimo subrayó el momento actual de plenitud y resurgimiento de España, y habló de la importancia de Gerona en la historia de España.

En colaboración con el APARCAMIENTO SANTO DOMINGO

Un servicio de Galerías Preciados.

ALMORZO EN EL CASTILLO DE PERELADA

El almuerzo en el castillo de Perelada, que fue ofrecido al generalísimo, fue escuchado por un numeroso público. En el almuerzo, el generalísimo subrayó el momento actual de plenitud y resurgimiento de España, y habló de la importancia de Gerona en la historia de España. Después del almuerzo, el generalísimo se trasladó al Ayuntamiento de Gerona, donde pronunció un discurso que fue escuchado por un numeroso público. En el discurso, el generalísimo subrayó el momento actual de plenitud y resurgimiento de España, y habló de la importancia de Gerona en la historia de España.

En colaboración con el APARCAMIENTO SANTO DOMINGO

Un servicio de Galerías Preciados.

Un servicio de Galerías Preciados.

Un servicio de Galerías Preciados.

Un servicio de Galerías Preciados.

Un servicio de Galerías Preciados.

MUY IMPORTANTE

Muy importante.

MUY IMPORTANTE

Muy importante.

MR. JACKSON REGRESA A NUEVA YORK

Mr. Jackson regresa a Nueva York.

LLEGA A MADRID EL EMBAJADOR ESPAÑOL EN CIUDAD TRUJILLO

Llega a Madrid el embajador español en Ciudad Trujillo.

EL MINISTRO DE OBRAS PÚBLICAS DE PARAGUAY EN TOLEDO

El ministro de Obras Públicas de Paraguay en Toledo.

EL MINISTRO DE OBRAS PÚBLICAS DE PARAGUAY EN TOLEDO

El ministro de Obras Públicas de Paraguay en Toledo.

2- Pont de les Peixaters Velles (1887):

2- Pont de les Peixaters Velles (1887):

2- Pont de les Peixaters Velles (1887):

2- Pont de les Peixaters Velles (1887):

2.1. Imatge del pont de les Peixateries Velles, sobre el riu Onyar, en fase de construcció:

Gerona, puente de hierro (palancas vermellas)

RG 101718

Registres vinculats

Martí Centelles, Joan

1877

El pont de les Peixateries Velles, sobre el riu Onyar, en fase de construcció. Al fons, el convent de Sant Francesc de Paula.

Col·lecció Ajuntament de Girona

Crédit: Ajuntament de Girona. CRDI (Joan Martí Centelles)

2.2. Imatge del Rètol del Pont de les Peixateries Velles de Girona.

Comalat Vila, Joan / El Punt **RG 416344**

1979 - 1983

Rètol del Pont de les Peixateries Velles de Girona

Fons: El Punt Avui

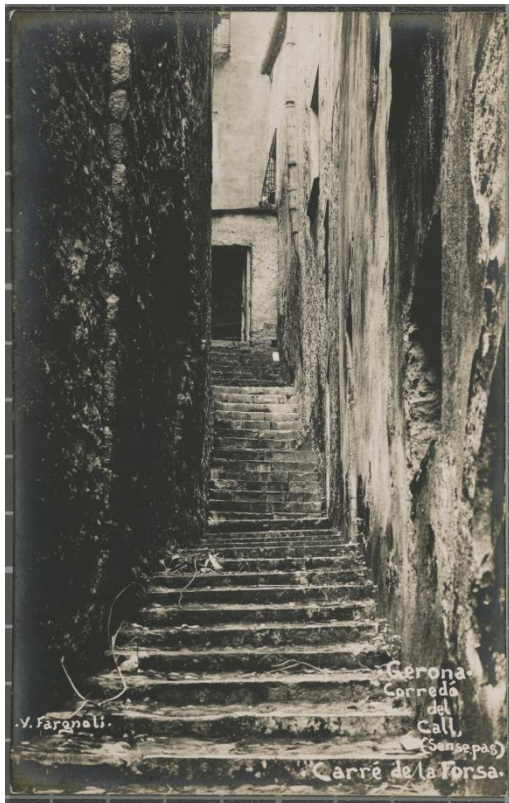
Crèdit: Ajuntament de Girona. CRDI (Fons El Punt - Joan Comolat)

Descriptors: Informació i comunicació, Premsa, Diaris, Periodisme gràfic

Girona (Gironès, el)

3- Call jueu de Girona

3.1. Gerona - Corredó del Call, (sense pas) Carré de la Forsa

RG 066052

Fagnoli Iannetta, Valentí

1920-1944

El carrer de Sant Llorenç, al call Jueu.

Col·lecció Josep Bronsoms Nadal. Sèrie: Postals

Crédit: Ajuntament de Girona. CRDI (Valentí Fagnoli Iannetta)

Descriptors: Carrers, Escales. Call jueu, Carrers - Sant Llorenç. Girona (Gironès, el)

3.2. Carta de Alfons III al veguer i al batlle de Girona o a llurs lloctinents

Carta de Alfons III al veguer i al batlle de Girona o a llurs lloctinents

RG 050302

1330/04/26

Alfons III al veguer i al batlle de Girona o a llurs lloctinents. Els mana a instàncies dels jurats que cap cristià sigui empresonat per deutes contrets amb un jueu, malgrat ésser obligat a la pena de terç segons els llibres de la cort.

A.Original: AMGi, Lletres Reials. 125 × 220 mm. Bon estat de conservació. Notes de la Cancelleria: Registrata. Segell comú: 90 mm aprox. Lletra oberta. Notes de l'oficina receptora: a) Quod non capiatur quis pro debitis iudeorum. b) És continuada en lo libre verd en cartes CC LX III. c) XX VI.

B.Còpia del 26 de setembre de 1358: AMGi, Lletres Reials, núm. 226 que insereix la present lletra.

C. Còpia del segle XIV: AMGi, Llibre Verd, f. 292r i v.

D.Còpia del segle XIV: AMGi, Llibre Vermell, f. 39r i v, inserida dins una lletra de l'any 1358.

a.E. C. GIRBAL, «Los judíos de Gerona», doc. VI, ex C. b. C. GUILLERÉ, Llibre Verd..., doc. 97, ex B.

Reg. G. ESCRIBÀ I BONASTRE; M. P. FRAGO I PÉREZ, Documents dels jueus ..., doc. 111, ex A.

Fons Ajuntament de Girona. Sèrie: Lletres reials

Descriptors: Informació i comunicació, Lletres reials
Barcelona, Batllia de Girona, Besalú, Girona, Vegueria de Girona
Alfons III de Catalunya-Aragó, Jaume

3.3. Competències Bàsiques i Competències

Amb aquesta unitat didàctica treballarem diverses competències. Primer de tot, pel que fa a les *competències bàsiques* del currículum de primària, treballarem les següents:

- **Competència comunicativa lingüística i audiovisual**, ja que al final de la nostra proposta d'Unitat Didàctica els alumnes hauran de crear una notícia de diari fent un ús correcte de la llengua.
- **Competència en el coneixement i la interacció amb el món físic**, ja que hauran de relacionar fets històrics antics amb el que podem veure avui dia, i fer-ne una reflexió crítica sobre aquests.
- **Competència d'aprendre a aprendre**, la treballarem perquè en tot moment, mentre els alumnes estan fent activitats o treballant de manera autònoma i en grup, estan aprenent noves estratègies de com aprendre.

Pel que fa a les *competències pròpies de l'àmbit de coneixement del medi*, treballarem les següents:

Dimensió món actual:

Competència 1. Plantejar-se preguntes sobre el medi, utilitzar estratègies de cerca de dades i analitzar resultats per trobar respostes.

Competència 2. Interpretar el present a partir de l'anàlisi dels canvis i continuïtats al llarg del temps, per comprendre la societat en què vivim.

Competència 5. Valorar problemes socials rellevants interpretant-ne les causes i conseqüències per plantejar propostes de futur.

Dimensió ciutadania

Competència 11. Adoptar hàbits sobre l'adquisició i ús de béns i serveis, amb coneixements científics i socials per esdevenir un consumidor responsable.

Competència 12. Participar en la vida col·lectiva a partir de valors democràtics, per millorar la convivència i per afavorir un entorn més just i solidari.

3.4. Objectius didàctics de la proposta.

Els objectius didàctics que ens hem plantejat per aquesta unitat didàctica són:

- Conèixer més elements sobre la història de Girona.
- Identificar elements significatius del nostre entorn actual i del passat.
- Observar la importància de les fonts primàries, i com obtenir informació a través d'aquestes.
- Produir textos escrits amb adequació, coherència, cohesió i correcció textual.
- Fer un ús correcte de les normes que regulen l'ortografia, la morfologia, la sintaxi i el lèxic.
- Mostrar autonomia progressiva en l'aprenentatge: reflexió, organització, etc.

3.5. Continguts que apareixen a la proposta

Pel que fa al currículum, aquesta proposta es basa en l'àmbit de coneixement del medi, concretament, coneixement del medi social i cultural. Dins d'aquest, hi treballarem els continguts que presentem a continuació:

Continguts clau de la dimensió món actual:

- Fases d'una investigació.
- Problemes socials rellevants.
- Canvi i continuïtat.

Continguts clau de la dimensió ciutadania:

- Canvi i continuïtat.
- Principis i valors democràtics.
- Organització social.
- Problemes socials rellevants.

A part dels continguts claus, els continguts específics per a cicle superior (5è i 6è) d'aquesta àrea són els següents:

Continguts específics del bloc “Persones, cultures i societats”:

- Ús de diferents canals per a l'intercanvi d'opinions i difusió d'informacions.
- Valoració del paper de les administracions en la garantia dels serveis públics.
- Valoració dels drets i deures ciutadans i del paper individual i col·lectiu en la construcció d'un món més just i equitatiu.
- Rebuig dels estereotips i prejudicis, així com de les situacions d'injustícia i discriminació, per raons de gènere, orientació afectiva, origen i creences, desenvolupant sentiments d'empatia i respecte amb els altres.
- Observació, identificació i descripció d'alguns trets demogràfics, econòmics i culturals i religiosos de la societat catalana i espanyola.
- Interpretació de la realitat a través dels mitjans de comunicació.

Continguts específics del bloc “Canvis i continuïtat en el temps”:

- Comprensió del temps cronològic: identificació de la durada, simultaneïtat i successió d'esdeveniments històrics.
- Ús de representacions gràfiques per situar fets i etapes de l'evolució històrica.
- Ús de diferents fonts històriques (orals, documentals, materials) per contrastar informacions sobre un mateix esdeveniment i obtenir elements per explicar les accions humanes.

- Valoració de la pròpia història personal i col·lectiva per a la comprensió del passat i del present i la construcció del futur.
- Anàlisi de l'evolució d'algun element patrimonial de l'entorn proper mostrant-hi respecte.

3.6. Disseny de les activitats d'ensenyament aprenentatge, amb tots els materials a punt.

La nostra activitat està enfocada a alumnes de Cicle Superior, concretament alumnes de cinquè de primària. Es tracta d'una aula de 24 alumnes d'una escola pública situada a Girona. Però per a dur a terme aquestes activitats, treballarem amb sessions de mig grup, per tant, de 12 alumnes per sessió.

Amb aquesta proposta volem aconseguir, com hem esmentat anteriorment, que els alumnes coneguin més els elements que els envolten i la seva història i, a més, que puguin distingir i comparar entre elements del seu entorn actual i elements del passat. Per tant, els nens i nenes podran relacionar alguns dels llocs emblemàtics de la seva ciutat amb algun fet històric que hi va succeir, a més de ficar-se en el paper de redactor d'articles de diari.

Tanmateix, les diferents sessions tenen el mateix fil conductor: unes fotografies trobades en una caixa dels pares de la mestra. Es tracta de fotografies velles que, ja només pel fet de ser en blanc i negre, als nens ja els hi crida l'atenció.

Per tal de poder conduir aquesta investigació, proporcionarem a cada grup d'alumnes una sèrie de paraules clau i preguntes, adaptades al cas de cada fotografia, i algunes fonts d'informació per tal de guiar-los una mica en el procés d'investigació. D'aquesta manera, podrem anar conduint la recerca i que els alumnes no només treballin aquells elements, que els poden cridar més l'atenció de la imatge, sinó que també treballin aquells elements que nosaltres ja havíem identificat com a significatius prèviament.

Així doncs, tal com podreu veure a continuació, la nostra proposta didàctica consisteix en sis sessions, de les quals la producció final serà la creació d'un conjunt d'articles de diari escrits pels mateixos alumnes. Aquesta producció servirà per a poder observar i reflectir el treball fet pels alumnes al llarg de les activitats.

3.6.1. SESSIÓ 1: INVESTIGUEM FOTOGRAFIES ANTIGUES

TEMPS	ORGANITZACIÓ D'AULA	MATERIAL
Una sessió d'una hora.	Distribuïts a l'aula en 3 grups de 4 alumnes cadascun. Les taules estaran dividides per grups.	<ul style="list-style-type: none">- Maleta o caixa.- Retalls de fotografies antigues.- Textos antics relacionats amb les fotografies.- Preguntes de reflexió.- Llibreta i bolígraf.

COMPETÈNCIES

Competència 2. Interpretar el present a partir de l'anàlisi dels canvis i continuïtats al llarg del temps, comprendre la societat en què vivim.

Competència 4. Analitzar paisatges i ecosistemes tenint en compte els factors socials i naturals que configuren, per valorar les actuacions que els afecten.

Competència 5. Valorar problemes socials rellevants interpretant-ne les causes i les conseqüències plantejar propostes de futur.

OBJECTIUS

- Discriminar entre fonts primàries i secundàries.
- Observar i reconèixer algun aspecte dels elements presentats.
- Reflexionar sobre les imatges i els textos donats i relacionar-los.
- Generar coneixement propi a partir del treball en grup.

METODOLOGIA

En aquesta sessió la metodologia emprada es basa en l'aprenentatge cooperatiu. Per tal que sigui més enriquidor pels alumnes i puguin treballar de manera més significativa, el mestre repartirà els retalls de les imatges, tenint ja formats els grups de treball i potenciant així un bon equilibri entre els alumnes. D'aquesta manera, els nens i nenes hauran de treballar en equip, pensant i compartint cadascun dels seus coneixements. Per aconseguir dur a terme l'activitat, serà imprescindible la coordinació i la interacció entre ells/es, ja que l'objectiu final és comú. El rol del docent en aquesta sessió és de guia. És l'encarregat d'iniciar la sessió i plantejar dubtes, tenint en compte les capacitats dels seus alumnes a l'hora de formular les preguntes relacionades amb les fotografies i documents i també, a l'hora de crear els grups de treball.

Per tant, no és l'encarregat de transmetre el coneixement, sinó que són els mateixos alumnes els que els generaran a partir de l'observació i el diàleg entre ells i elles.

Per tant, cada grup de treball tindrà una fotografia i un document, relacionats entre si.

DESENVOLUPAMENT DE L'ACTIVITAT

Per introduir l'activitat, la mestra dura a l'aula una petita maleta o caixa que suposadament haurà trobat a casa dels seus avis. Així doncs, en obrir la maleta veuran que hi ha retalls de papers, i la mestra els hi explicarà que no sap què és això i que necessita la seva ajuda per saber què fer amb tots els paperots. Cada alumne haurà d'agafar un tros i anar investigant què deuen ser, comparant-les amb els retalls de la resta de companys.

Una vegada que s'adonin que són retalls de diferents imatges i que si les ajunten amb les dels altres companys, podran formar una imatge sencera, la mestra els hi donarà la següent pauta a seguir. D'aquesta manera, es formaran els grups de treball del projecte, on cada grup treballarà a partir de la imatge que han reconstruït.

Una vegada que els grups ja estiguin formats i tinguin una fotografia sobre l'entorn de Girona, els alumnes en petit grup, hauran de comentar que observen a la imatge i si poden reconèixer algun element o lloc que els hi sigui proper. Seguidament es posarà en comú amb la resta de companys, els

quals explicaran què identifiquen de la fotografia que els hi ha tocat.

Finalment, la mestra donarà a cada grup un fragment de text de font primària i una sèrie de preguntes, les quals hauran d'intentar contestar basant-se en el que veuen a les fotografies i en el que llegeixen als textos.

Les preguntes seran diferents per cada grup, en relació a la imatge i el text corresponent:

1. Visita del General Francisco Franco:

- Què observeu a la imatge?
- On creieu que està feta la fotografia?
- A quina època la situeu?
- Quina és la idea principal del document?
- Coneixeu el personatge principal de la fotografia?
- Per què és important aquest lloc?
- Quina rellevància té aquesta persona per la història del nostre país?

2. Pont de les Peixateries Velles:

- Què observeu a la imatge?
- On creieu que està feta la fotografia?
- A quina època la situeu?
- A què creieu que fa referència el nom de *les peixateries velles*? Amb quins altres noms es reconeix el pont?
- Hi ha algun element que us faci recordar a l'estructura del pont? A quin?
- Qui és G. Eiffel de París? Per què és actualment reconegut?

- Quants euros són 22.500 pessetes?

3. El Call Jueu:

- Què observeu a la imatge?
- On creieu que està feta la fotografia?
- A quina època la situeu?
- Quina és la idea principal del document?
- Quines són les persones que apareixen en el document? Podríeu definir com era la seva religió, forma de pensar o forma de viure?
- Creieu que tenien un tracte diferent entre ells? Tenien les mateixes condicions en la societat? Per què?
- Per tant, amb qui o què relacioneu la fotografia segons el text?

**En aquest cas, donarem el text original i una transcripció feta pel mestre per tal que puguin entendre'l.*

Es demanarà als alumnes que guardin les respostes, ja que a les properes sessions hauran de tornar a contestar-les però amb informació extreta de diferents webs i espais d'Internet.

CRITERIS D'AVUACIÓ

L'alumne ha de ser capaç de:

- Diferenciar una font primària i secundària.
- Utilitzar diferents tipus de fonts primàries per obtenir informació sobre els trets significatius de la societat d'èpoques passades.
- Reflexionar a partir de l'observació i el diàleg.
- Treballar en equip.

3.6.2. SESSIÓ 2: COMENÇA LA RECERCA!

TEMPS	ORGANITZACIÓ D'AULA	MATERIAL
Una sessió d'una hora.	Els alumnes es trobaran distribuïts amb el seu grup de treball. Disposaran de 2 ordinadors per grup.	<ul style="list-style-type: none">- Fonts primàries.- Ordinadors amb connexió a Internet.- Paraules clau.- Llibreta i bolígraf.

COMPETÈNCIES

Competència 1. Plantejar-se preguntes sobre el medi, utilitzar estratègies de cerca de dades i analitzar resultats trobar

Competència 2. Interpretar el present a partir de l'anàlisi dels canvis i continuïtats al llarg del temps, comprendre la societat en què vi

Competència 5. Valorar problemes socials rellevants interpretant-ne les causes i conseqüències per plan proposades de futur.

Competència 12. Participar en la vida col·lectiva a partir de valors democràtics, per millorar la convivència afavorir un entorn més just i solidari.

OBJECTIUS

- Investigar sobre les fotografies i els textos proporcionats per la mestra.
- Fer una bona recerca d'informació a partir de diferents webs educatives.
- Extreure conclusions sobre la informació trobada.
- Discriminar entre fonts primàries i secundàries.
- Generar coneixement propi a partir del diàleg amb els/les companys/es.

METODOLOGIA

En aquesta sessió seguirem amb la mateixa metodologia que en l'anterior, ja que hauran de ser els alumnes els que hauran de buscar informació i seleccionar la que ells creuen que és l'adequada. Hauran de debatre i dialogar entre ells per tal d'aconseguir un resultat bo i significatiu. En aquesta sessió, també treballa amb una metodologia autònoma i basada en el pensament dels alumnes. Els nens i nenes han d'aprendre a buscar la informació correcta per tal de poder-la contextualitzar amb les imatges i relacionar-la amb el text. Hauran d'analitzar-la, comparar-la, veure si és vàlida o no i si respon a les seves preguntes definitives, es basa a convertir tota aquesta informació en coneixement. El rol del mestre, segueix sent el de guia i de moderador. Aquest s'encarregarà de donar paraules clau per facilitar la recerca als alumnes, que aquesta sigui més específica. També, donarà webs i recursos per tal que els alumnes aprenguin a buscar informació en llocs educatius i al seu abast, podent fer així una recerca més enriquidora.

DESENVOLUPAMENT DE LA ACTIVITAT

Pel que fa a la segona sessió, es començarà amb un recordatori del que es va fer a la sessió anterior. Col·locarem les tres imatges a la pissarra i cada grup haurà de dir tres aspectes rellevants de les seves fotografies, que recordin de la sessió anterior. D'aquesta manera els alumnes es podran tornar a situar i començar de ple amb la segona activitat.

Seguidament, amb els mateixos grups, la mestra els hi repartirà una sèrie de paraules. Aquestes seran paraules clau que estaran relacionades amb la fotografia i el text de cada grup, les quals els hi ajudarà a saber per on orientar-se a l'hora de la cerca d'informació. Els alumnes tindran ordinadors per poder fer la recerca, en les pàgines web o articles que proporcionarà la mestra. D'aquesta manera, podran conèixer molts més elements de la fotografia i del text, i saber què signifiquen.

Finalment, a partir de la informació que han extret, de manera oral amb la resta del grup classe es comentarà quina informació de valor s'ha trobat, d'on s'ha extret la informació, quin tipus de documents són (articles, pàgines web, notícies, etc.), aspectes que els hi hagi cridat l'atenció, reflexions, etc.

Les paraules clau que es repartiran són:

1. Visita del General Francisco Franco:

- Feixisme.
- Carmen Polo.
- Any 1960.

2. Pont de les Peixateries Velles:

- Torre Eiffel de París.
- Pont de Ferro.
- Riu Onyar.

3. El Call Jueu:

- Sinagoga.
- Comunitat jueva.
- Persecucions.

CRITERIS D'AVUACIÓ

L'alumne ha de ser capaç de:

- Buscar informació a partir dels recursos educatius.
- Seleccionar una informació adequada segons els temes que s'estan treballant.
- Extreure conclusions sobre la informació trobada.
- Diferenciar les fonts primàries i secundàries
- Treballar en equip.

3.6.3. SESSIÓ 3 i 4: NOTÍCIA DE DIARI

TEMPS	ORGANITZACIÓ D'AULA	MATERIAL
Dues sessions d'una hora cadascuna.	Els alumnes es trobaran distribuïts amb el seu grup de treball. Disposaran de 2 ordinadors per grup.	<ul style="list-style-type: none">- Ordinadors amb connexió a Internet.- Diferents diaris de mostra.- Llibreta i bolígraf.- Les pistes proporcionades en les sessions anteriors (foto, text, preguntes i paraules clau).

COMPETÈNCIES

Competència 1. Plantejar-se preguntes sobre el medi, utilitzar estratègies de cerca de dades i analitzar resultats trobar

Competència 2. Interpretar el present a partir de l'anàlisi dels canvis i continuïtats al llarg del temps, comprendre la societat en què vi

Competència 5. Valorar problemes socials rellevants interpretant-ne les causes i conseqüències per plan postres de f

Competència 11. Adoptar hàbits sobre l'adquisició i ús de béns i serveis, amb coneixements científics i socials esdevenir un consumidor responsable.

Competència 12. Participar en la vida col·lectiva a partir de valors democràtics, per millorar la convivència afavorir un entorn més just i solidari.

OBJECTIUS

- Conèixer l'estructura d'un article de diari.
- Cercar la informació adequada envers el context que es treballa.

- Crear un article de diari el més versemblant possible.
- Generar coneixement propi a partir del treball en grup.
- Treballar en grups cooperatius.

METODOLOGIA

En aquestes dues sessions també es treballarà a partir d'una metodologia basada en l'aprenentatge a través del coneixement compartit i la recerca d'informació. Tot i això, en aquest cas, la mestra explicarà com s'ha de fer una notícia. Creiem que perquè els alumnes puguin entendre com ho han de fer, és molt positiu portar diaris d'èpoques i temes diferents, per tal d'entendre bé i de manera visual, quina és l'estructura d'una notícia, el llenguatge que s'utilitza, etc. Per tant, en aquesta primera part de la sessió, serà la mestra la que no només guiarà als alumnes, sinó que també aportarà coneixements per poder guiar-los al llarg del treball. La supervisió de la mestra, tant abans de fer la notícia com mentre l'escriuen, és essencial per aconseguir un bon resultat. Aquest *feedback* fa que els alumnes es qüestionin quina informació els hi falta, si està ben organitzat, si s'han descuidat alguna cosa, etc. El paper del docent, doncs, és imprescindible.

DESENVOLUPAMENT DE LA ACTIVITAT

Aquestes sessions es basaran en el fet que cada grup de treball elabori una notícia de diari a partir de la informació extreta el dia anterior. No ha d'estar directament relacionada amb la fotografia, però sí que ha de basar-se en algun fet o concepte de la recerca duta.

La sessió 3 estarà orientada a recordar l'estructura de les notícies de diari i el tractament de la informació. La mestra primer els explicarà el que faran durant les dues següents classes. Per fer-ho, portarà a l'aula diaris d'anys i temaris diferents per tal que els alumnes puguin observar-los i anar agafant idees i inspiració de com orientaran les seves notícies.

S'explicarà com organitzar i administrar la informació per tal que quan algú llegeixi la notícia ho pugui entendre; a tenir clar quin és el nostre objectiu; a quin públic es vol dirigir; a buscar un bon titular; etc. Una vegada que s'ha explicat com es fa una bona notícia, els alumnes, organitzats amb els petits grups de l'inici, hauran de començar a pensar el tema que volen tractar i a fer un primer esborrany.

La sessió 4 estarà totalment enfocada en treballar les notícies en grup. Els alumnes ja han de començar a escriure el que serà la notícia que presentaran i la mestra anirà passant pels grups per anar donant pautes i orientant durant el procés d'escriptura.

CRITERIS D'AVUACIÓ

L'alumne ha de ser capaç de:

- Crear una notícia tenint en compte la seva estructura.
- Seleccionar la informació rellevant.
- Escriure amb un llenguatge correcte, tenint en compte al públic al que va dirigit.
- Treballar en equip.

3.6.4. SESSIÓ 5: PUBLIQUEM LA NOSTRA NOTÍCIA!

TEMPS	ORGANITZACIÓ D'AULA	MATERIAL
Una sessió d'una hora.	Els alumnes es trobaran distribuïts amb el seu grup de treball. Disposaran de 2 ordinadors per grup.	- Ordinadors amb connexió a Internet.

COMPETÈNCIES

Competència 1. Plantejar-se preguntes sobre el medi, utilitzar estratègies de cerca de dades i analitzar resultats trobar respostes.

Competència 2. Interpretar el present a partir de l'anàlisi dels canvis i continuïtats al llarg del temps, comprendre la societat en què vi

Competència 5. Valorar problemes socials rellevants interpretant-ne les causes i conseqüències per plan proposades de futur.

Competència 12. Participar en la vida col·lectiva a partir de valors democràtics, per millorar la convivència afavorir un entorn més just i solidari.

OBJECTIUS

- Crear un article de diari seguint l'estructura d'un original.
- Treballar amb programes d'edició.
- Treballar en grups cooperatius.

METODOLOGIA

En aquest cas, els alumnes hauran de mostrar el seu costat més creatiu, fomentant una metodologia activa, ja que han de ser capaços de dialogar entre els companys i arribar a un acord del disseny de la

seva notícia. També, fem que agafin un paper important en la societat, participant en la publicació d'un article a la web de l'escola.

D'aquesta manera, els endinsem en la societat, fent-los partícips. El rol del mestre en aquest cas, és el mateix que en les altres sessions, revisant i acompanyant als alumnes en el seu aprenentatge.

DESENVOLUPAMENT DE LA ACTIVITAT

Els alumnes ja tindran els articles fets i només caldrà que la mestra faci una revisió final per acabar de corregir faltes, organitzar l'estructura, etc. Una vegada que els grups ja tinguin la confirmació de la mestra, podran anar a l'ordinador per començar a donar-li vida a la notícia.

Durant aquesta sessió, es treballaran els conceptes d'estructuració de la informació des d'una perspectiva més visual, amb la intenció de crear un article el més real possible, es treballaran les imatges, els colors, el tipus de lletra, etc., ja que tot això influeix en la lectura de la notícia.

Una vegada que els alumnes ja tinguin acabada les seves notícies, es publicaran a la web de l'escola perquè puguin estar a l'abast de tothom.

CRITERIS D'AVUACIÓ

L'alumne ha de ser capaç de:

- Reproduir un article de diari intentant aproximar-se el màxim possible a un diari real.
- Organitzar-se amb el seu grup per dur a terme les tasques.
- Col·laborar i participar en les tasques del treball en grup.

3.6.5. SESSIÓ 6: REFLEXIÓ FINAL

TEMPS	ORGANITZACIÓ D'AULA	MATERIAL
Una sessió d'una hora	Els alumnes estaran distribuïts per grups de treball. La reflexió final es farà de manera individual.	<ul style="list-style-type: none">- Notícies de diari propies.- Llibreta i bolígraf.

COMPETÈNCIES

Competència 2. Interpretar el present a partir de l'anàlisi dels canvis i continuïtats al llarg del temps, comprendre la societat en què vi

Competència 5. Valorar problemes socials rellevants interpretant-ne les causes i conseqüències per plan proposades de futur.

OBJECTIUS

- Connectar les reflexions inicials amb el resultat de la seva investigació i el resultat final.
- Posar en comú tot l'après durant aquestes sessions.
- Reflexionar sobre la feina feta.

METODOLOGIA

Per tal de portar a terme aquesta sessió, reflexionaran conjuntament, tant el mestre com els alumnes, sobre els resultats i el procés d'aprenentatge en aquesta proposta didàctica.

Serán els alumnes els que presentaran la seva notícia davant dels companys/es, ja que han sigut els que l'han creat a partir de la seva recerca, d'observació i selecció d'informació.

DESENVOLUPAMENT DE LA ACTIVITAT

A l'última sessió del projecte, els alumnes presentaran les seves notícies a la resta de companys i explicaran perquè han decidit aquest tema, que els hi ha costat més fer, el que els hi ha costat menys, què han après durant tot el procés de creació de la notícia, etc.

Finalment, com a cloenda final, els alumnes hauran de tornar a contestar les preguntes de la primera sessió, en aquest cas de manera oral, i en un foli a part faran una reflexió sobre les fonts primàries i la importància de fer una bona cerca d'informació.

CRITERIS D'AVAUACIÓ

L'alumne ha de ser capaç de:

- Relacionar tota la informació apresada al llarg del projecte amb el resultat final.
- Reflexionar sobre la feina feta i el resultat final.
- Reflexionar sobre l'ús de fonts primàries.

4. BIBLIOGRAFIA

- ABC. (n.d.). Hemeroteca. Recuperat de <http://hemeroteca.abc.es/nav/Navigate.exe/hemeroteca/madrid/abc/1960/05/18.html>
- Ajuntament de Girona. (n.d.-a). Arxiu Històric de Girona (AHG). Recuperat de http://www2.girona.cat/ciutat_arxius_historic
- Ajuntament de Girona. (n.d.-b). Servei de Gestió Documental, Arxius i Publicacions. Recuperat de <http://sgdap.girona.cat/fotoweb/Preview.fwx?archiveType=ImageFolder&archiveId=5002&f=C400094F79E54D7F87AD626CCB8747A261EEC7C1CE7ECBA28BEBD212005B6BDAC623525C9441FE6050364D4360F4F5AD3F7E1592ECB624FDEFCE81D6D75681AF2B33753F8EA8ED243E6639837D714A358318AC605D6FEFD72D2EDCED86005F0F5E84287898A787CFDB56DBE5C2A7573E8DDE4907BDE602A286B7C79DF9B91EC81BF26D3B483286757D5E30FAC41AEF2D454A26B9268B2FD6F419A6AC4A20256C9B6ED2E0FD997A7061C638C932FED4B9BF672ACFC0A57CD24A286237BB3DC77>
- Ajuntament de Girona. (2018). Servei de Gestió Documental, Arxius i Publicacions. Recupeprat de <http://www.girona.cat/sgdap/cat/index.php>
- Fagnoli Iannetta, V. (n.d.). Servei de Gestió Documental, Arxius i Publicacions. Recuperat de http://sgdap.girona.cat/fotoweb/Grid.fwx?archiveId=5002&SF_LASTSEARCH=call+and+jueu+and+girona+and+%28IPTC500+contains%28Imatge+fixa%29%29+and+%28IPTC501+contains%280~~1970%29%29+and+%28IPTC611+contains%281930~~9999%29%29+or+%28IPTC501+contains%281930~~9999%29%29&SF_FIELD1_GROUP=1&SF_GROUP1_BOOLEAN=and&SF_FIELD1_MATCHTYPE=all&SF_FIELD1=call+jueu+girona&SF_SEARCHINRESULT=0&SF_GROUP2_BOOLEAN=and&SF_GROUP2_FIELD=FOYFT&SF_FIELD2_GROUP=2&SF_FIELD2_MATCHTYPE=exact&SF_FIELD2_BOOLEAN=and&SF_FIELD2=BMP+or+FPIX+or+JPEG+or+PNTG+or+8BIM+or+PNG+or+QDIX+or+PICT+or+QTIF+or+SFI+or+TPIC+or+TIFF+or+NEF+or+PCDI&SF_FIELD3_MATCHTYPE=exact&SF_FIELD3_BOOLEAN=and&SF_FIELD3_GROUP=1&SF_FIELD3=&doSearch=Ir#Preview113
- Francisco Franco Bahamonde. (n.d.). In *Biografías y Vidas*. Recuperat de <https://www.biografiasyvidas.com/biografia/f/franco.htm>
- Generalitat de Catalunya. (n.d.). Xarxa d'Arxius Comarcals (XAC). Recuperat de http://xac.gencat.cat/ca/lLista_arxius_comarcals/girones/
- Generalitat de Catalunya. Departament d'ensenyament. (2017). *Currículum Educació Primària*. Recuperat de <http://ensenyament.gencat.cat/web/.content/home/departament/publicacions/colleccions/curriculum/curriculum-educacio-primaria.pdf>

- Servei de Gestió Documental, A. i P. (n.d.). Carta de Alfons III al veguer i al batlle de Girona o a llurs lloctinents. Recuperat de [http://sgdap.girona.cat/fotoweb/Grid.fwx?archiveId=5002&SF_LASTSEARCH=&SF_FIELD1_GROUP=1&SF_GROUP1_BOOLEAN=and&SF_FIELD1_MATCHTYPE=all&SF_FIELD1=jueus+girona&SF_SEARCHINRESULT=0&SF_GROUP2_BOOLEAN=and&SF_GROUP2_FIELD=FQYFT&SF_FIELD2_GROUP=2&SF_FIELD2_MATCHTYPE=exact&SF_FIELD2_BOOLEAN=and&SF_FIELD2=PDF+or+DOC+or+PPT+or+TXT+or+XDOC&SF_FIELD3_MATCHTYPE=exact&SF_FIELD3_BOOLEAN=and&SF_FIELD3_GROUP=1&SF_FIELD3=&doSearch=Ir#P
review23](http://sgdap.girona.cat/fotoweb/Grid.fwx?archiveId=5002&SF_LASTSEARCH=&SF_FIELD1_GROUP=1&SF_GROUP1_BOOLEAN=and&SF_FIELD1_MATCHTYPE=all&SF_FIELD1=jueus+girona&SF_SEARCHINRESULT=0&SF_GROUP2_BOOLEAN=and&SF_GROUP2_FIELD=FQYFT&SF_FIELD2_GROUP=2&SF_FIELD2_MATCHTYPE=exact&SF_FIELD2_BOOLEAN=and&SF_FIELD2=PDF+or+DOC+or+PPT+or+TXT+or+XDOC&SF_FIELD3_MATCHTYPE=exact&SF_FIELD3_BOOLEAN=and&SF_FIELD3_GROUP=1&SF_FIELD3=&doSearch=Ir#P
review23)
- Xunclà, F., & Parés, A. (n.d.). Pedres de Girona. Recueprat de http://www.pedresdegirona.com/separata_pont_peixateries.htm